

Kultuuriministri 31. detsembri 2018. a määruse nr 25 „Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse kultuuriministri 31. detsembri 2018. a määruse nr 25 „Filmikunsti arendamise, tootmise ja levitamise toetamise tingimused ja kord“ 15. oktoobril 2024. a jõustunud redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 12.10.2024, 6.

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Eelnõuga kaasajastatakse toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise tingimusi, et viia need kooskõlla 29. detsembril 2025 jõustunud riigieelarve seaduse muudatustega, ning muudetakse stsenaariumitoetuse tingimusi meetme parema rakendamise ja stsenaariumide kvaliteedi tõstmise eesmärgil. Eelnõu rakendamisega ei kaasne taotlejate ega toetuse saajate halduskoormuse suurenemist, kuid väheneb mõningal määral Eesti Filmi Instituudi töötajate ja taotluste hindajate töökoormus.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Eesti Filmi Instituudi (edaspidi *EFI*) tootmisosakonna juht Viola Salu (e-post viola@filmi.ee, telefon 627 6000), ja Kultuuriministeeriumi õigus- ja varahaldusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224), kes tegi eelnõu juriidilise ekspertiisi.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 12 punktist.

Eelnõu punktiga 1 täiendatakse määruse § 3 lõike 1 punkti 1 uue toetatava tegevusega. Muudatuse eesmärk on kujundada senisest stsenaariumitoetuse taotlusvoorust kaheastmeline süsteem, kus esimeses etapis saab toetust taotleda stsenaariumi idee arendamiseks ning teises etapis jätkuna stsenaariumi kirjutamiseks. Teise etappi saavad taotluse esitada üksnes need taotlejad, kes on esimeses etapis toetuse saanud. Lahendus võimaldab suunata loomeprotsessi varasemasse faasi ning anda taotlejatele sisulisemat ja varasemat tagasisidet, tõstes seeläbi stsenaariumide kvaliteeti. Kaheastmeline süsteem võimaldab vähendada stsenaariumitoetuse voores esitatavate taotluste arvu, kasutada piiratud ressursse tõhusamalt ning luua loojatele selgema ja etapilise teekonna ideest stsenaariumini, parandades ühtlasi projektide valmisolekut edasiseks arendus- ja tootmisfaasiks ning rahvusvaheliste kaastootmispartnerite leidmiseks.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse § 3 lõike 1 punkti 5, asendades lühifilmide kogumiku minimaalset kestust tähistava tekstiosa „60-minutilise“ tekstiosaga „45-minutilise“. Muudatuse eesmärk on võimaldada levitoetust taotleda lühema lühifilmide kogumikuga, mis annab võimaluse koondada kogumikku sisuliselt tugevamad filmid ning soodustab kogumiku edukamat levitamist Eesti kinodes. Muudatus hõlbustab lühimängufilmide, lühidokumentaalfilmide ja animafilmide tootjatel oma filmide levitamist ning parandab lühifilmide nähtavust Eesti kinolevis.

Eelnõu punktiga 3 täiendatakse määruse § 3 lõikega 1¹, millega sätestatakse stsenaariumi idee arendustoetusele kohaldatavad sätted. Muudatus on seotud eelnõu punktis 1 kirjeldatud muudatusega.

Eelnõu punktiga 4 täiendatakse määruse § 7 lõikega 8¹, millega sätestatakse, et stsenaariumitoetuse taotluse võib esitada ainult see taotleja, kellele on sama stsenaariumi kirjutamiseks eraldatud toetus stsenaariumi idee arendustoetuse taotlusvoorust. Muudatuse eesmärk on tagada kaheetapiline süsteem, mida on kirjeldatud eelnõu punktis 1 ning seada stsenaariumitoetuse vooru eelduseks idee arendustoetuse vooru edukas läbimine.

Eelnõu punktiga 5 muudetakse määruse § 7 lõikes 9 tekstiosa. Muudatus on seotud eelnõu punktis 1 kirjeldatud stsenaariumi idee arendustoetuse kaheastmelise süsteemiga.

Eelnõu punktidega 6 ja 7 muudetakse määruse § 11 lõike 1 punkte 2 ja 3. Muudatused on seotud lühimängufilmi tootmistoetuse taotluste menetlusaja täpsustamisega, eesmärgiga ühtlustada see teiste sarnaste toetuste menetlemisajaga.

Eelnõu punktiga 8 muudetakse määruse § 13 lõiget 1, eemaldades sealt stsenaariumitoetuse, kuna projekti varases faasis on levi ja festivalide potentsiaali hindamine keeruline.

Eelnõu punktiga 9 täiendatakse määruse § 13 lõikega 1¹, millega kehtestatakse stsenaariumitoetusele eraldi hindamiskriteeriumid. Stsenaariumitoetuse taotluste hindamisel keskendutakse filmi teemale, sisulistele ja kunstilistele kavatsustele, eelarvele ja rahastuse plaanile ning taotleja varasematele filmialastele kogemustele ja tulemustele. Muudatus tagab hindamiskriteeriumide kohaldamise projekti faasile vastavalt ning eristab stsenaariumitoetuse hindamist teiste voorude taotlustest.

Eelnõu punktiga 10 muudetakse määruse § 19 lõike 9 sõnastust, et sätestada, et stsenaariumi idee arendustoetuse lõpparuanne ja stsenaariumitoetuse lõpparuanne peavad lisaks lõikes 8 toodule sisaldama vastavalt stsenaariumi esimest kavandit ja valmis stsenaariumi. Muudatus on seotud punktis 1 kirjeldatud muudatusega.

Eelnõu punktiga 11 muudetakse määruse § 25 lõiget 1, et kohaldada toetuse tagasinõudmise ja -maksmise korral riigieelarve seaduse §-i 55 ning § 55¹ lõikeid 1 ja 2. Muudatus on seotud riigieelarve seaduse 29. detsembril 2025 jõustunud muudatustega ning tagab, et määruse sätted on kooskõlas kehtiva seadusega ning kajastavad selgelt toetuse tagasinõudmise aluseid. Kuna määruse alusel antakse riigiabi, kohaldub toetuse tagasinõudmise ja -maksmisele ka konkurentsiseaduse § 42 regulatsioon. See tähendab, et ebaseaduslik või väärkasutatud riigiabi tuleb riigiabi saaja poolt tagastada koos intressidega vastavalt konkurentsiseaduses kehtestatud korrale.

Eelnõu punktiga 12 tunnistatakse määruse § 25 lõiked 3–15 kehtetuks. Muudatus tehakse seoses eelnõu punktis 11 kirjeldatud riigieelarve seaduse muudatuste jõustumisega, et tagada toetuse tagasinõudmise ja -maksmise regulatsiooni ühtlus ning kooskõla riigieelarve seaduse ja konkurentsiseadusega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Eelnõu mõjud

Eelnõus kajastatud määruse muudatused on seotud selle rakendamise käigus esile kerkinud probleemide ja riigieelarve seaduse muudatustega, mida on selgitatud seletuskirja punktis 2. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Eelnõu rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu rakendamisega täiendavaid tulusid ega kulusid ei kaasne.

6. Eelnõu jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras ehk kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu koostöölastamine ja huvirühmade kaasamine

Eelnõu esitatakse koostöölastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks MTÜ-le Eesti Kinoliit, Eesti Filmitööstuse Klaster MTÜ-le, Eesti Dokumentalistide Gild MTÜ-le ja Eesti Animatsiooni Liit MTÜ-le.